

Op stap met je bijenvolken

L.M. Opsteeg

Imkers die in hun eigen omgeving onvoldoende honing kunnen winnen en aan bestuiving doen, zijn genoodzaakt om met hun bijenvolken te reizen. Aan het plaatsen van bijenvolken onder glas en in tunnels worden andere eisen gesteld dan bij plaatsing in de open lucht. Dit onderdeel blijft in dit artikel buiten beschouwing. Om efficiënt te kunnen werken vergt het reizen met bijenvolken de nodige aandacht. Hoe vaak gebeurt het niet dat we, aangekomen op de plaats van bestemming, constateren dat we iets vergeten zijn. Het maken van een lijstje met de nodige aandachtspunten is dan ook geen overbodige luxe.

318

Vorbereidingen op langere termijn

- Maak duidelijke afspraken met degene waar de bijenvolken komen te staan.
- Vooraf een kijkje gaan nemen, zonodig de routebeschrijving maken kan veel problemen voorkomen. Als je met de bijenvolken aankomt moeten deze zo snel mogelijk geplaatst en geopend worden.
- Het aanbrengen van naam, adres en telefoonnummer op de kasten is niet alleen verplicht maar ook belangrijk bij calamiteiten.



Een reisstand op een perceel karwij. Foto: P. Sanders.

Welke materialen moeten er mee?

- Door alle benodigdheden in een daarvoor ingerichte kist steeds bij elkaar te houden vergeet je nooit iets. Bij reizen behoren schildersplakband, schuimplastic, extra reisriemen, hamer en spijkers ook tot de uitrusting. Bij calamiteiten kunnen we de zaak dan meestal snel oplossen.
- Afhankelijk van het terrein kunnen draagapparaat of steenkruiwagen goede diensten bewijzen.
- De kasten kunnen we het best op onderzetters plaatsen die inklapbaar of gemakkelijk uit elkaar te

nemen zijn en daardoor weinig plaats innemen tijdens het transport. In onze vereniging gebruiken we uniforme onderzetters waarop twee kasten kunnen staan.

- Een strook oude vloerbedekking vóór de kasten voorkomt plantengroei en geeft duidelijk aan wanneer er extreme bijensterfte is. Bij scharnierende vliegplanken kan dichtgroei van de vliegspleet ook worden voorkomen door een latje of stokje gedeeltelijk in de vliegopening te steken.

Waar zetten we de volken neer?

- Zorg ervoor dat de kasten bij hoog water niet in het water komen te staan. In de Biesbosch is dit al meermalen voorgekomen.
- Probeer zo mogelijk een beschermde plaats te vinden, zodat de kans op diefstal of baldadigheid zo klein mogelijk is.
- Zet de volken zo neer dat ze geen overlast bezorgen aan buurtbewoners, fietsers, wandelaars en op het veld werkende agrariërs en hun vee.
- Kies een beschutte plaats, vooral in het vroege voorjaar is dit belangrijk. Is dit niet mogelijk door het ontbreken van natuurlijke begroeiing, breng dan een kunststof windschermdoek aan. Afwaaien van deksels kan worden voorkomen door een touw of oude fietsband om de kast te doen. De dure reisriemen kun je beter mee naar huis nemen.

De opstelling van de bijenvolken

- Bij het plaatsen van de volken in één lange rij kan vervliegen ernstige vormen aannemen. Zet de volken in groepjes van vier tot zes met daartussen minimaal 5 meter ruimte.
- Een opstelling in groepjes van vier in carré-vorm werkt ook goed. Vanuit het midden kun je de volken dan behandelen. Wanneer de omstandigheden dat toelaten is plaatsing op het Zuid-Oosten aan te bevelen. In hoeverre dit laatste punt invloed heeft op de ontwikkeling van het volk en de honingopbrengst is volgens mij nooit proefondervindelijk aangetoond. Op de heide of op een andere brandgevaarlijke plaats is een stuk onbegroeid terrein aan te bevelen. Sommige imkers hebben speciale lage verplaatsbare bijenhalletjes ontwikkeld om de bijen en de kasten daardoor beter te beschermen tegen weer en wind. Omdat deze halletjes ook zeer goed bruikbaar zijn als vaste standplaats kom ik daar nog uitgebreid op terug.